

Primena Zakona o fiskalizaciji u okviru šifre delatnosti 93: Sportske, zabavne i rekreativne delatnosti

Odredbom člana 3. Zakona o fiskalizaciji ("Službeni glasnik RS", br. 135/2020 i 96/2021 - u daljem tekstu: ZF) propisano je da je predmet fiskalizacije promet dobara i usluga na malo (u daljem tekstu: promet na malo) i primljeni avans za promet na malo. Prometom na malo smatra se svaki izvršen promet dobara i pružanje usluga fizičkim licima, kao i svaki promet dobara i usluga u maloprodajnim objektima, nezavisno od toga da li je korisnik fizičko lice, pravno lice ili preduzetnik, uključujući i promet izvršen putem samonaplatnih uređaja - automata. Maloprodajnim objektom smatra se svaki poslovni prostor i poslovna prostorija koji se primarno koriste za promet dobara i pružanje usluga fizičkim licima.

Članom 4. st. 1. i 2. ZF propisano je da je obveznik fiskalizacije svaki obveznik poreza na prihode od samostalne delatnosti u smislu zakona kojim se uređuje porez na dohodak građana i svaki obveznik poreza na dobit pravnih lica u smislu zakona kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica, koji vrši promet na malo. Obveznik fiskalizacije je u obavezi da evidentira svaki pojedinačno ostvareni promet na malo i to nezavisno od načina plaćanja (gotovinom, instant transferom odobrenja, čekom, platnom karticom, na drugi bezgotovinski način i sl.), uključujući i primljene avanse za budući promet na malo, preko elektronskog fiskalnog uređaja.

Članom 5. stav 1. ZF propisano je da je fiskalni račun fiskalni dokument kojim se potvrđuje da je pojedinačno ostvareni promet na malo, uključujući i primljeni avans za budući promet na malo, evidentiran u elektronskom fiskalnom uređaju.

Istim članom stavom 2. tačka 16) propisano je da fiskalni račun između ostalog sadrži i poziv na broj drugog fiskalnog računa, odnosno drugog relevantnog dokumenta, ukoliko postoji potreba.

Članom 9. stav 1. ZF propisano je da je obveznik fiskalizacije dužan da, pre početka korišćenja elektronskog fiskalnog uređaja za izdavanje fiskalnih računa, Poreskoj upravi elektronskim putem dostavi podatke o poslovnim prostorima i poslovnim prostorijama u kojima će koristiti elektronski fiskalni uređaj, i to za svaki poslovni prostor i poslovnu prostoriju odvojeno.

Članom 2. st. 1. i 3. Pravilnika o vrstama fiskalnih računa, tipovima transakcija, načinima plaćanja, pozivanju na broj drugog dokumenta i pojedinostima ostalih elemenata fiskalnog računa ("Službeni glasnik RS", br. 31/2021, 99/2021, u daljem tekstu: Pravilnik) propisano je da obveznik fiskalizacije, preko elektronskog fiskalnog uređaja kao podatak o vrsti fiskalnog računa, navodi jedan od sledećih podataka: promet ili avans. Računom za avans smatra se fiskalni račun koji se izdaje radi evidentiranja primljenog avansa za budući promet na malo.

Odredbom člana 6. Pravilnika propisano je da obveznik fiskalizacije, preko elektronskog fiskalnog uređaja, u okviru podatka o načinu plaćanja, u smislu člana 5. stav 2. tačka 11) ZF, na fiskalnom računu navodi jedan od sledećih podataka, zavisno od sredstva plaćanja kojim kupac, odnosno korisnik usluga plaća isporučena dobra, odnosno pružene usluge:

- 1) "gotovina" - ako se plaćanje vrši gotovim novcem (novčanicama i kovanim novcem);
- 2) "instant plaćanje" - ako se plaćanje vrši instant transferom odobrenja na prodajnom mestu;
- 3) "platna kartica" - ako se plaćanje vrši platnom karticom;

4) "ček" - ako se plaćanje vrši čekom;

5) "prenos na račun" - ako se plaćanje vrši nalogom za uplatu ili nalogom za prenos;

6) "vaučer" - ako se plaćanje vrši vaučerom, novčanim bonovima, internim karticama ili sličnim sredstvom plaćanja;

7) "drugo bezgotovinsko plaćanje" - ako se plaćanje vrši bezgotovinski drugim sredstvom plaćanja koje se smatra dozvoljenim u Republici Srbiji, u skladu sa zakonom.

U slučaju da kupac, odnosno korisnik usluga, isporučena dobra, odnosno pružene usluge plaća koristeći više od jednog načina plaćanja, obveznik fiskalizacije, preko elektronskog fiskalnog uređaja, u okviru podatka o načinu plaćanja, u smislu člana 5. stav 2. tačka 11) ZF, na fiskalnom računu može navesti i više podataka iz stava 1. član 6. Pravilnika, pri čemu je u obavezi da iskaže i plaćene iznose podeljene po pojedinačnim načinima plaćanja.

Članom 11. stav 1. tačka 2) Pravilnika propisano je da obveznik fiskalizacije na fiskalnom računu iskazuje poziv na jedinstveni redni broj jednog ili više računa za avans u slučaju izdavanja računa za izvršeni promet na malo, kada je prethodno izvršeno avansno plaćanje naknade (potpuno ili delimično) za taj promet na malo.

Prema stavu 4. člana 11. Pravilnika, propisano je da obveznik fiskalizacije, u slučaju izdavanja računa za avans koji je plaćen nalogom za uplatu ili nalogom za prenos, u računu iskazuje i datum kada su sredstva preneti na račun obveznika fiskalizacije. Prema stavu 5. istog člana u slučaju uplate avansa putem naloga za uplatu ili naloga za prenos, avansni račun može se izdati najkasnije narednog radnog dana od dana prijema takve avansne uplate.

Odredbom člana 13. st. 1. i 2. Pravilnika, propisano je da obveznik fiskalizacije, preko elektronskog fiskalnog uređaja, fiskalni račun izdaje kupcu dobara, odnosno korisniku usluga u štampanoj formi, a koja omogućava proveru fiskalnog računa, u skladu sa članom 10. stav 1. ZF. Alternativno, obveznik fiskalizacije može fiskalni račun dostaviti elektronskim putem, isključivo uz saglasnost kupca dobara, odnosno korisnika usluge.

Odredbom člana 2. stav 1. Pravilnika o vrsti i načinu dostavljanja podataka o poslovnom prostoru i poslovnim prostorijama, kao i o načinu generisanja oznake poslovnog prostora ("Službeni glasnik RS", br. 31/2021 i 93/2021 - u daljem tekstu: Pravilnik o poslovnom prostoru i poslovnim prostorijama), propisano je da je obveznik fiskalizacije dužan da pre početka korišćenja elektronskog fiskalnog uređaja za izdavanje fiskalnih računa u poslovnom prostoru i poslovnoj prostoriji, u smislu člana 2. stav 1. tačka 9) ZF, Poreskoj upravi dostavi prijavu sa podacima za generisanje jedinstvene oznake poslovnog prostora i poslovne prostorije elektronskim putem, koji sadrži podatke o poslovnom prostoru i poslovnoj prostoriji, i to za svaki poslovni prostor i poslovnu prostoriju odvojeno.

Odredbom člana 3. stav 1. tač. 1) i 2) i stava 2. Pravilnika o poslovnom prostoru i poslovnim prostorijama, propisano je da kao podatak o tipu poslovnog prostora i poslovne prostorije, iz člana 2. stav 2. tačka 4) ovog pravilnika, obveznik fiskalizacije navodi jedan od sledećih podataka:

1) fiksni, u slučaju obavljanja delatnosti na nepomičnom prodajnom mestu;

2) pokretni, u slučaju obavljanja delatnosti na prenosivim prodajnim objektima, pokretnim sredstvima ili na terenu.

U slučaju da obveznik fiskalizacije kao podatak o tipu poslovnog prostora i poslovne prostorije navede podatak iz stava 1. tačka 2) ovog člana (pokretni), obveznik fiskalizacije za podatke iz člana 2. stav 2. tač. 5) i 6) ovog pravilnika koristi adresu prebivališta ili boravišta, odnosno sedišta obveznika fiskalizacije.

Uredbom o određivanju delatnosti kod čijeg obavljanja ne postoji obaveza evidentiranja prometa na malo preko elektronskog fiskalnog uređaja ("Službeni glasnik RS", br. 32/2021 i 117/2021 - daljem tekstu: Uredba), propisane su delatnosti kod čijeg obavljanja, zbog specifičnosti tih delatnosti, ne postoji obaveza evidentiranja prometa preko elektronskog fiskalnog uređaja. S obzirom na to da, prema odredbama Uredbe, delatnost 93 Sportske, zabavne i rekreativne delatnosti ne spada u krug delatnosti kod čijeg obavljanja ne postoji obaveza evidentiranja prometa na malo preko elektronskog fiskalnog uređaja, obveznik fiskalizacije je dužan da evidentira preko elektronskog fiskalnog uređaja izvršeni promet na malo u okviru ove delatnosti.

To bi značilo da su sportska udruženja, društva i savezi u obavezi da preko elektronskog fiskalnog uređaja evidentiraju svaki pojedinačno ostvaren promet na malo izvršen u okviru delatnosti 93 (Sportske, zabavne i rekreativne delatnosti).

U nastavku teksta dajemo mišljenje u vezi konkretnih pitanja koje ste postavili.

OSNOVNA PITANJA

1. Pitanje: Da li je organizacija u oblasti sporta koja je registrovana za obavljanje delatnosti u okviru šifre delatnosti 93: Sportske, zabavne i rekreativne aktivnosti, i ima status nedobitne organizacije u skladu sa Zakonom o sportu, obveznik fiskalizacije i evidentiranja preko fiskalnog uređaja u poslovanju sa pravnim licima?

Odgovor: Organizacija u oblasti sporta koja je registrovana za obavljanje delatnosti u okviru šifre delatnosti 93: Sportske, zabavne i rekreativne aktivnosti, i ima status nedobitne organizacije u skladu sa Zakonom o sportu, nije u obavezi da evidentira promet preko elektronskog fiskalnog uređaja u poslovanju sa pravnim licima, osim u slučaju kada je promet izvršen u maloprodajnom objektu saglasno članu 3. ZF.

2. Pitanje: Da li je organizacija u oblasti sporta koja je registrovana za obavljanje delatnosti u okviru šifre delatnosti 93: Sportske, zabavne i rekreativne aktivnosti, i ima status nedobitne organizacije u skladu sa Zakonom o sportu, obveznik fiskalizacije i evidentiranja preko fiskalnog uređaja u poslovanju sa fizičkim licima?

Odgovor: Organizacija u oblasti sporta koja je registrovana za obavljanje delatnosti u okviru šifre delatnosti 93: Sportske, zabavne i rekreativne aktivnosti, i ima status nedobitne organizacije u skladu sa Zakonom o sportu, u obavezi je da evidentira preko elektronskog fiskalnog uređaja izvršeni promet dobara i usluga u poslovanju sa fizičkim licima.

3. Pitanje: Da li su sportska udruženja i savezi, kao nedobitne organizacije, obveznici fiskalizacije, ukoliko stiču samo prihode od članarina, dobrovoljnih prihoda, donacija i slično, a ne ostvaruju druge prihode prodajom robe na tržištu ili vršenjem usluga uz naknadu?

Odgovor: Ne, izuzev u slučaju kada članarina ili drugi ostvareni prihodi predstavljaju naknadu za promet dobara, odnosno pružanje usluga na malo.

4. Pitanje: *Da li se prihodi koje ostvare nedobitne organizacije u oblasti sporta registrovane pod šifrom delatnosti 93.12, 93.13 i 93.19, od fizičkih lica svojih članova, prilikom obavljanja sportskih aktivnosti i sportskih delatnosti, smatraju prihodom ostvarenim na tržištu?*

Odgovor: Ukoliko navedeni prihodi (prihodi koje ostvare nedobitne organizacije u oblasti sporta registrovane pod šifrom delatnosti 93.12, 93.13 i 93.19, od fizičkih lica svojih članova, prilikom obavljanja sportskih aktivnosti i sportskih delatnosti) predstavljaju naknadu za izvršeni promet dobara, odnosno pružanje usluga fizičkim licima, postoji obaveza evidentiranja prometa preko elektronskog fiskalnog uređaja.

5. Pitanje: *Da li organizacije u oblasti sporta koje posluju isključivo sa pravnim licima (npr. sportski savezi) imaju obavezu fiskalizacije?*

Odgovor: Organizacije u oblasti sporta koje posluju isključivo sa pravnim licima (npr. sportski savezi) nisu obveznici fiskalizacije.

6. Pitanje: *Ukoliko je organizacija u oblasti sporta u obavezi da uđe u sistem fiskalizacije, da li to podrazumeva svakodnevno aktiviranje fiskalne kase, uzimajući u obzir da se većina prihoda, poput članarina ili kotizacije, ne naplaćuju svakodnevno?*

Odgovor: Obveznik fiskalizacije je u obavezi da evidentira svaki pojedinačno ostvareni promet na malo i to nezavisno od načina plaćanja (gotovinom, instant transferom odobrenja, čekom, platnom karticom, na drugi bezgotovinski način i sl.), uključujući i primljene avanse za budući promet na malo, preko elektronskog fiskalnog uređaja, samo u slučaju vršenja prometa na malo, na način propisan ZF i podzakonskim aktima donetim na osnovu ZF.

OPŠTA PITANJA

1. Pitanje: *Da li uplata članarine (mesečne, kvartalne i godišnje) koje uplaćuju fizička lica sportskom udruženju - klubu na osnovu članstva u klubu (kako bi bili članovi), podleže obavezi evidentiranja preko fiskalnog uređaja?*

Odgovor: Uplata članarine (mesečne, kvartalne i godišnje) koje uplaćuju fizička lica sportskom udruženju - klubu na osnovu članstva u klubu (kako bi bili članovi), ne podleže obavezi evidentiranja preko elektronskog fiskalnog uređaja, osim u slučaju kada član kluba po osnovu plaćene članarine ima pravo da mu se izvrši promet dobara ili usluga.

2. Pitanje: *Da li uplata fizičkog lica prema sportskoj organizaciji - klubu (mesečna, kvartalna i godišnja), a na ime članarine za izvršenu uslugu treniranja sportiste, podleže obavezi evidentiranja preko fiskalnog uređaja? Na primer, u praksi roditelji uplaćuju klubu za svoju decu kako bi imali pravo na trening.*

Odgovor: Uplata fizičkog lica prema sportskoj organizaciji - klubu (mesečna, kvartalna i godišnja), na ime članarine za izvršenu uslugu treniranja sportiste, podleže obavezi evidentiranja preko elektronskog fiskalnog uređaja.

3. Pitanje: *Da li uplate organizacije u oblasti sporta, kao pravnog lica, prema drugoj organizaciji u oblasti sporta, kao pravnom licu (izdavanje licenci, takse za seminare i ispite, takse za dozvolu za rad, kotizacije, izdavanje potvrda za sportski staž, disciplinske kazne, takse i potvrde za registraciju i za preregistraciju igrača, izdavanje potvrde za odlazak u inostranstvo, izdavanje akreditacije, arbitražni troškovi, članarine, brisovnice i sl.), u vezi obavljanja sportskih aktivnosti i sportskih delatnosti, podležu evidentiranju preko fiskalnih uređaja, a ako podležu - koje?*

Odgovor: Uplate organizacije u oblasti sporta, kao pravnog lica, prema drugoj organizaciji u oblasti sporta, kao pravnom licu, u navedenim slučajevima nije predmet evidentiranja preko elektronskog fiskalnog uređaja.

4. Pitanje: *Da li se uplate fizičkih lica prema organizaciji u oblasti sporta u vezi obavljanja sportskih aktivnosti i sportskih delatnosti (takse za izdavanje licenci - dozvola za rad sportskih stručnjaka, takse i kotizacije za učešće na seminaru za trenere, takse za izlazak na polaganje sudijskog ispita, kotizacije za učešće na seminaru za sportske sudije, kotizacije za učešće na sportskom takmičenju, naknada za stručno osposobljavanje, naknada za izdavanje potvrda za sportski staž, disciplinske kazne, taksa za izdavanje potvrde za preregistraciju, potvrde za odlazak u inostranstvo, akreditacije, troškovi arbitraže i sl.) smatraju naknadom za izvršene usluge i podležu evidentiranju preko fiskalnih uređaja, a ako podležu - koje?*

Odgovor: Uplate fizičkih lica prema organizaciji u oblasti sporta u vezi obavljanja sportskih aktivnosti i sportskih delatnosti u navedenim slučajevima su predmet evidentiranja preko elektronskog fiskalnog uređaja, osim uplate fizičkih lica za disciplinske kazne koja se ne evidentira preko elektronskog fiskalnog uređaja.

5. Pitanje: *Da li uplate fizičkih ili pravnih lica prema organizaciji u oblasti sporta (savezu, klubu) na ime nabavki karata (ulaznica) za veliko međunarodno sportsko takmičenje koje se organizuju u zemlji ili inostranstvu (npr. Vimbldon), a koje se naručuju i plaćaju preko organizacije u oblasti sporta (saveza, kluba) za račun drugih fizičkih ili pravnih lica, podležu evidentiranju preko fiskalnih uređaja?*

Odgovor: Uplate fizičkih lica prema organizaciji u oblasti sporta (savezu, klubu) na ime nabavki karata (ulaznica) za veliko međunarodno sportsko takmičenje koje se organizuju u zemlji ili inostranstvu (npr. Vimbldon), predmet su evidentiranja preko elektronskog fiskalnog uređaja. U navedenom slučaju kada se uplate vrše od strane pravnih lica ne postoji obaveza evidentiranja preko elektronskog fiskalnog uređaja.

6. Pitanje: *Da li uplate fizičkih ili pravnih lica prema organizaciji u oblasti sporta (savezu, klubu) za pokrivanje troškova učestvovanja na sportskim takmičenjima u zemlji i inostranstvu (kotizacija za učešće, troškovi puta, troškovi smeštaja i ishrane) podležu evidentiranju preko fiskalnih uređaja?*

7. Pitanje: *Da li uplate fizičkih lica prema organizaciji u oblasti sporta (savezu, klubu) za pokrivanje troškova učestvovanja na takmičenjima u zemlji u okviru nadležnosti saveza, a u organizaciji nekog drugog pravnog lica (saveza, kluba), podležu evidentiranju preko fiskalnih uređaja?*

8. Pitanje: Da li uplate fizičkih lica prema organizaciji u oblasti sporta (savezu, klubu) za pokrivanje troškova organizacije i učestvovanja na sportskim pripremama u zemlji i inostranstvu podležu evidentiranju preko fiskalnih uređaja?

Odgovor na pitanja 6, 7. i 8: Odgovor na navedena pitanja zavisi od svrhe uplate koju su izvršila fizička lica. Naime, ukoliko fizička lica vrše uplate organizaciji u oblasti sporta u cilju da im se omogući učešće na nekom takmičenju, takve uplate se evidentiraju preko elektronskog fiskalnog uređaja. Navedeno se primenjuje i u slučaju kada drugo fizičko ili pravno lice vrši odgovarajuću uplatu organizaciji u oblasti sporta, kako bi se određenom fizičkom licu omogućilo učešće na takmičenju. Međutim, ukoliko su uplate fizičkih ili pravnih lica date kao donacija sportskoj organizaciji kako bi ta sportska organizacija mogla da učestvuje na određenom takmičenju, takva uplata se ne evidentira preko elektronskog fiskalnog uređaja.

9. Pitanje: Da li uplate fizičkih lica prema organizaciji u oblasti sporta (savezu, klubu) za pokrivanje troškova nabavke sportske opreme i rekvizita podležu evidentiranju preko fiskalnih uređaja?

Odgovor: Uplate fizičkih lica prema organizaciji u oblasti sporta (savezu, klubu) za pokrivanje troškova nabavke sportske opreme i rekvizita predmet su evidentiranja preko elektronskog fiskalnog uređaja, kada se navedena oprema nabavlja sa ciljem isporuke fizičkim licima. Ukoliko se ove uplate koriste za nabavku sportske opreme i rekvizita za potrebe organizacija u oblasti sporta, takve uplate se ne evidentiraju preko elektronskog fiskalnog uređaja.

10. Pitanje: Da li refundacije troškova koje organizacije u oblasti sporta (savezi, klubovi) isplaćuju fizičkim licima (igračima, trenerima, sudijama, delegatima) podležu evidentiranju preko fiskalnih uređaja?

Odgovor: Refundacije troškova koje organizacije u oblasti sporta (savezi, klubovi) isplaćuju fizičkim licima (igračima, trenerima, sudijama, delegatima) nisu predmet evidentiranja preko elektronskog fiskalnog uređaja.

11. Pitanje: Da li organizacije u oblasti sporta (savezi, klubovi) koje evidentiraju promet preko fiskalnih uređaja na taj način postaju potencijalni obveznici PDV-a? (Na primer, do sada su članarine bile izuzete od prometa koji se odnosi na porez na dodatu vrednost.)

Odgovor: Donošenje ZF nema uticaj na primenu Zakona o porezu na dodatu vrednost ("Službeni glasnik RS", br. 84/2004, 86/2004 - ispravka, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 83/2015, 108/2016, 113/2017, 30/2018, 72/2019 i 153/2020 - u daljem tekstu: ZPDV).

Naime, odredbom člana 25. stav 2. tačka 19) ZPDV propisano je poresko oslobođenje bez prava na odbitak prethodnog poreza za promet usluga iz oblasti sporta i fizičkog vaspitanja licima koja se bave sportom i fizičkim vaspitanjem, od strane lica čija delatnost nije usmerena ka ostvarivanju dobiti, a koja su registrovana za tu delatnost. Licem čija delatnost nije usmerena ka ostvarivanju dobiti, u smislu stava 2. ovog člana, smatra se lice koje je osnovano od strane Republike, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave i čiji je vlasnik Republika, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave u potpunosti ili u većinskom delu (član 25. stav 4. ZPDV). S tim u vezi, ako novčana sredstva nazvana članarinom predstavljaju naknadu za promet navedenih usluga, PDV se ne obračunava i ne plaća, a obveznik PDV koji pruža te usluge nema pravo na odbitak prethodnog poreza po tom osnovu.

Na promet usluga iz oblasti sporta za koje nije propisano poresko oslobođenje u skladu sa članom 25. stav 2. tačka 19) ZPDV, PDV se obračunava i plaća u skladu sa ZPDV. Ako novčana sredstva nazvana članarinom predstavljaju naknadu za promet tih usluga, obveznik PDV - pružalac usluga dužan je da za njihov promet obračuna PDV i da obračunati PDV plati u skladu sa ZPDV, a ima pravo na odbitak prethodnog poreza uz ispunjenje propisanih uslova.

Na promet usluga iz oblasti sporta koje pružaju lica koja nisu obveznici PDV, PDV se ne obračunava i ne plaća.

Napominjemo, u iznos ukupnog prometa za obavezno evidentiranje u sistem PDV (8.000.000 dinara u prethodnih 12 meseci) u skladu sa članom 38. stav 1. ZPDV, ne uračunava se promet za koji je propisano poresko oslobođenje bez prava na odbitak prethodnog poreza (npr. za usluge iz oblasti sporta iz člana 25. stav 2. tačka 19) ZPDV). Međutim, promet za koji je propisana obaveza obračunavanja PDV i promet za koji je propisano poresko oslobođenje sa pravom na odbitak prethodnog poreza uračunavaju se u ukupan promet za obavezno evidentiranje u sistem PDV.

PITANJA U VEZI SPROVOĐENJA EVIDENTIRANJA

1. Pitanje: Kako se realizuje obaveza evidentiranja prometa preko fiskalnih uređaja ako se sedište sportskog udruženja ne poklapa sa lokacijama na kojima se realizuju aktivnosti?

Odgovor: Obaveza evidentiranja prometa preko elektronskih fiskalnih uređaja postoji na svakoj pojedinačnoj lokaciji koja je prijavljena Poreskoj upravi i za koju je generisana jedinstvena oznaka poslovnog prostora i poslovne prostorije.

Kao podatak o tipu poslovnog prostora i poslovne prostorije, obveznik fiskalizacije može da navede, u konkretnom slučaju, da se radi o:

- 1) fiksnom poslovnom prostoru, u slučaju obavljanja delatnosti na nepomičnom prodajnom mestu ili
- 2) pokretnom poslovnom prostoru, u slučaju obavljanja delatnosti na prenosivim prodajnim objektima, pokretnim sredstvima ili na terenu.

U slučaju da obveznik fiskalizacije kao podatak o tipu poslovnog prostora i poslovne prostorije navede podatak da se radi o pokretnom poslovnom prostoru, obveznik fiskalizacije kao adresu tog poslovnog prostora navodi adresu prebivališta ili boravišta, odnosno sedišta obveznika fiskalizacije.

Prema tome, u slučaju kada sportska udruženja aktivnosti realizuju kao rad na terenu, obveznik fiskalizacije može da koristi pokretni elektronski fiskalni uređaj.

Sportsko udruženje je u obavezi da ima elektronski fiskalni uređaj na svakoj lokaciji koju je prijavio kao poslovni prostor, odnosno poslovnu prostoriju. Ukoliko se u konkretnom slučaju radi o pružanju usluga u određenom vremenskom periodu na osnovu članstva u sportskom udruženju koje obavlja aktivnosti u više prostora, uplate po osnovu plaćanja članarine mogu se evidentirati u onom poslovnom prostoru u kome se vrši učlanjenje.

2. Pitanje: *Kako se realizuje obaveza evidentiranja prometa preko fiskalnih uređaja kada su u pitanju sportska udruženja koja imaju aktivnosti na više lokacija? Da li je sportsko udruženje u obavezi da ima fiskalnu kasu na svakoj lokaciji na kojoj sprovodi aktivnosti, kome i sa koje fiskalne kase izdaje račun ako član učestvuje u aktivnostima na svim ili na više lokacija?*

Odgovor: Sportsko udruženje je u obavezi da ima elektronski fiskalni uređaj na svakoj lokaciji koju je prijavio kao poslovni prostor, odnosno poslovnu prostoriju. Ukoliko se u konkretnom slučaju radi o pružanju usluga u određenom vremenskom periodu na osnovu članstva u sportskom udruženju koje obavlja aktivnosti u više prostora, uplate po osnovu plaćanja članarine mogu se evidentirati u onom poslovnom prostoru u kome se vrši učlanjenje.

3. Pitanje: *Kako se realizuje obaveza evidentiranja prometa preko fiskalnih uređaja kada sportsko udruženje članarinu prima samo preko računa, a sportske aktivnosti obavlja na više lokacija (npr. ima više sala gde članovi treniraju jer nema dovoljno termina u jednoj, ili želi da obuhvati širu teritoriju sa svojim članstvom)?*

Odgovor: Kada sportsko udruženje članarinu prima samo preko računa, a sportske aktivnosti obavlja na više lokacija (npr. ima više sala gde članovi treniraju jer nema dovoljno termina u jednoj, ili želi da obuhvati širu teritoriju sa svojim članstvom), obveznik fiskalizacije može da evidentiranje prometa na malo vrši npr. preko jednog elektronskog fiskalnog uređaja koji se može nalaziti u sedištu obveznika fiskalizacije. U ovom slučaju preporuka je da se od budućeg člana sportskog udruženja pribavi saglasnost o dostavljanju fiskalnog računa elektronskim putem i precizira način dostavljanja računa elektronskim putem.

4. Pitanje: *Kako se realizuje obaveza evidentiranja prometa preko fiskalnih uređaja u odnosu na sportska udruženja koja aktivnosti realizuju u iznajmljenim prostorima koje koristi više korisnika (sportski centri, školske sale)? Da li postoji mogućnost "šetanja kasa" i na koji način oni evidentiraju promet?*

Odgovor: U slučaju kada sportska udruženja aktivnosti realizuju u iznajmljenim prostorima koje koristi više korisnika, obveznik fiskalizacije može da koristi pokretni elektronski fiskalni uređaj, pri čemu kao podatak o tipu poslovnog prostora i poslovne prostorije, obveznik fiskalizacije navodi u konkretnom slučaju, da se radi o pokretnom poslovnom prostoru, u slučaju obavljanja delatnosti na terenu (odredba člana 3. stav 1. tačka 2) i stav 2. Pravilnika o poslovnom prostoru i poslovnim prostorijama), ako se na istima realizuju aktivnosti koje su predmet evidentiranja preko elektronskog fiskalnog uređaja.

5. Pitanje: *Kako se realizuje obaveza evidentiranja prometa preko fiskalnih uređaja u odnosu na sportska udruženja koja rade na zakazivanje, koja ne rade tokom celog dana? Kada imaju obavezu da uključuju i isključuju kasu?*

Odgovor: Kada su u pitanju sportska udruženja koja rade na zakazivanje, koja ne rade tokom celog dana, ista imaju obavezu evidentiranja prometa preko fiskalnog uređaja samo u momentu izvršenog prometa na malo.

6. Pitanje: *Šta je sa uplatama članarina od strane fizičkih lica u ime kluba koji je u blokadi računa?*

Odgovor: Obaveza i način evidentiranja preko elektronskog fiskalnog uređaja uplate članarine od strane fizičkih lica ne zavisi od toga da li je račun obveznika fiskalizacije u blokadi ili ne.

7. Pitanje: *Kada se smatra da je "usluga članstva" izvršena i kada nastaje obaveza izdavanja fiskalnog računa za "članstvo" koje traje određeni vremenski period (mesec, šest meseci, godinu dana, a možda i duže)?*

8. Pitanje: *Kako se izdaje račun ako se npr. godišnja članarina plaća u jednakim mesečnim ratama i kada se smatra izvršenom "usluga", odnosno kada nastaje obaveza izdavanja računa?*

Odgovor na pitanja 7 i 8: U slučaju kada se za pružanje usluga koje traju određeni vremenski period naplaćuju novčana sredstva nazvana članarinom, usluga se smatra pruženom na dan kada prestane pravni osnov pružanja usluge. U slučaju pružanja vremenski ograničenih usluga za koje se izdaju periodični računi, promet usluga smatra se izvršenim poslednjeg dana perioda za koji se izdaje račun, uz napomenu da period za koji se izdaje račun ne može biti duži od godinu dana ako se navedene usluge pružaju u vremenskom periodu dužim od godinu dana.

Pored toga, ako iz konkretnog ugovornog odnosa proizlazi da je reč o delimičnim uslugama, uz napomenu da delimična usluga postoji ako je za određene delove ekonomski deljive usluge posebno ugovorena naknada, delimična usluga smatra se izvršenom u vreme kada je okončano pružanje tog dela usluge.

Primer 1:

Fizičko lice postalo je član sportskog kluba na period od godinu dana (2022. godina). Članarina (koja predstavlja naknadu za promet usluga iz oblasti sporta) na mesečnom nivou iznosi 3.000 dinara. Obaveza plaćanja članarine je do 5-og u mesecu za tekući mesec. Fizičko lice uplatilo je članarinu 5.1.2022. godine za januar 2022. godine.

Uplata izvršena 5.1.2022. godine smatra se avansnom uplatom, pa je sportski klub dužan da izda avansni fiskalni račun. Pored toga, na dan kada je usluga pružena - 31.1.2022. godine sportski klub dužan je da izda i fiskalni račun za izvršeni promet.

Primer 2:

Fizičko lice postalo je član sportskog kluba na period od godinu dana (2022. godina). Članarina (koja predstavlja naknadu za promet usluga iz oblasti sporta) na godišnjem nivou iznosi 240.000 dinara, uz obavezu plaćanja u jednakim mesečnim ratama.

Fizičko lice izvršilo je uplate u toku godine.

Pod pretpostavkom da nije ugovoren iznos članarine na mesečnom nivou, sve uplate koje su izvršene u toku godine smatraju se avansnim uplatama za koje se izdaje avansni fiskalni račun, a na dan 31.12.2022. godine (kada je predmetna usluga pružena) izdaje se fiskalni račun za promet usluge.

9. Pitanje: *Kako izdati račune licima koji plaćaju preko računa (npr. roditelji dece) i kada im uručiti račun ako su članarinu platili unapred nekoliko dana pre dolaska na aktivnost?*

Odgovor: U slučaju kada se članarina plaća avansno nalogom za prenos, preporuka je da se prilikom ućlanjenja pribavi saglasnost za dostavu fiskalnog računa elektronskim putem i precizira elektronska adresa za dostavu. Ovakav način dostave fiskalnih računa se u opisanom slučaju može koristiti i za sve dalje dostave fiskalnih računa.

10. Pitanje: *U slučaju kada fizičko lice izvrši uplatu prema organizaciji u oblasti sporta, organizacija uplatu vidi na izvodu dan posle uplate, pa se fiskalni račun i datum uplate neće podudarati. Koji je mehanizam za rešavanje ove situacije?*

Odgovor: Kada fizičko lice izvrši uplatu avansa prema organizaciji u oblasti sporta, organizacija u oblasti sporta dužna je da izda račun za avans, koji se izdaje radi evidentiranja primljenog avansa za budući promet na malo, i to najkasnije narednog radnog dana od dane prijema avansa.

U slučaju kada se izdaje račun za avans, obveznik fiskalizacije dužan je da pored datuma izdavanja avansnog računa iskaže i datum kada su sredstva preneti na račun obveznika fiskalizacije. U pogledu dostave ovakvog računa objašnjenje je dato u odgovoru na prethodno pitanje.

(Mišljenje Ministarstva finansija RS, br. 011-00-4/2022-03 od 27.1.2022. godine)